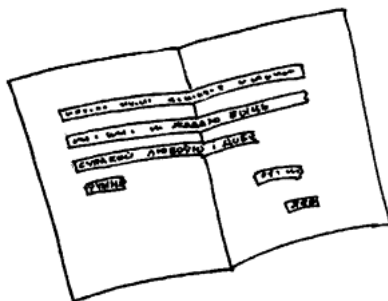

Заняткі трынаццатыя

Занятие тринадцатое

тэлеграма — телеграмма

*СПАДАРЫНІ І СПАДАРЫ! ВІНШУЮ З ТРЭЙЦІМ ТЫСЯЧАГОДЗЬДЗЕМ.
ЖАДАЮ ЗДАБЫЦЬ УНУТРАНЫ СУПАКОЙ ЛЮБОЎЮ І ДОБРЫМІ
ЎЧЫНКАМІ.*

ЯСЬ.

Тэма

Пошта, тэлеграф, тэлефон (Почта, телеграф, телефон)

Па-беларуску кажуць так

Тэлеграма мусіць быць кароткай і чытэльнай.
З паштовай скрынкі пісьмы дастаюць два разы на дзень.

Галоўная пошта ў Менску працуе круглыя суткі.
Пісьмы да запатрабавання атрымліваюць пры вакенцы справа.

Канвэрты і папера звычайна прадаюцца ў кіёсках, магазінах друку і канцелярскіх тавараў.

Куплю маркі для пісьма за мяжу.

Трэба ведаць нумар абанэнту.

Телеграмма должна быть короткой и понятной.
Письма из почтового ящика вынимают два раза в день.

Главная почта в Менске работает круглосуточно.
Письма до востребования получают у окошка справа.

Конверты и бумага обычно продаются в киосках, магазинах печатной продукции и канцелярских товаров.

Куплю марки для письма за границу.

Нужно знать номер абонента.

- Колькі каштуе вартаснае пісьмо з паведамленьнем?
- Што там у вас, здымкі?
- Але, здымкі.
- Давайце зважым, кошт залежыць ад вагі. Не, замнога. Мусіце пасылаць бандэроўлю.

— Я хацеў бы атрымаць грашовы перавод. Вось мой пашпарт.

— Калі ласка, расьпішыцеся тут.

— Хачу адправіць пачок. Тут блізка кіляграма.

— Апішыце блянк, калі ласка. Разборліва напішыце адрас.

— Добры дзень. Я хацела б заказаць міжнародную размову. Нумар у Вільні 517-201-44.

— Добра. Чакайце. Ваш заказ будзе выкананы на працягу 30 хвілінаў.

...

— Будзь ласка, паўтарыце. Нам перабілі гутарку.

— Добра. Але вам давядзецца трошкі пачакаць.

— Алё!

— Кажыце, калі ласка, гучней! Вас блага чуваць.

— Можа, вы мне ператэлефануеце?

— Добра. Пачакайце, я зараз возьму алавік і запішу ваш нумар.

— Калі ласка, дыктую па лічбах: 7-4-4-1-2-9-0.

— Калі ласка! Я слухаю!

— Прабачце, з кім я размаўляю?

— Язэп Богдан.

— Мне зараз жа патрэбны інжынер Сасноўскі. Ці не маглі б Вы яго паклікаць?

— Хвілінку, я зараз перадам яму слухаўку.

Я знайшоў нумар Ясевага тэлефона ў тэлефоннай кнізе.

Практыкуйцеся

1. Разгледзьце малюнкi і поўным сказам адкажыце на пытаньні.

Что нужно, чтобы получить денежный перевод?
Какой максимальный вес может иметь бандероль?
Сколько нужно платить за бандероль?
Взвешиваются ли ценные письма?
Как скоро выполняется заказ на телефонный разговор?
От чего зависит стоимость телефонных переговоров?
Как позвать к телефону?
Всегда ли хорошая слышимость при телефонных разговорах?
Как нужно писать адрес на почтовых отправлениях?
Много ли вы платите за телефон?
Где можно найти требуемый номер телефона?
Как вы скажете: «Сейчас передам ему трубку»?

2. Скажыце па-беларуску, як мае быць.

взвесить (пакунак)
опустить конверт в (скрынка)
заплатить за (паслуга)
окошко (да запатрабавання)
написать (ліст)
купить марку для письма за (мяжа)
заполнить адрес (адпраўшчык)
кабина (нумар тры)

3. Складзіце сказы па-беларуску.

Возвращайся	до понедельника немедленно как можно быстрее
Задерживаюсь	на неделю по делам на три дня
Андрей в командировке	до 14 сентября на неделю до праздника
Приезжай	за своими документами за детьми срочно
Встречайте сегодня	поезд 25, вагон 11 в четыре часа дня у меня слишком много багажа
Буду утром	в семь часов ждите не волнуйтесь

Я перезвоню

вас плохо слышно
это по личному вопросу
это насчет...

4. Доўжыце гутарку, адказваючы на пытаньні.

- Табе йдзе «Свая газета»?
- Няўжо ж не.
- І я падпісаўся, але на «шапiк» да запатрабавання.
- Хiба для цябе гэта зручней?
- Дзiва што!

Ці вы афармляеце падпіску на пошце?
 Якія друкі вы атрымліваеце?
 Які кошт вашай падпіскі?
 Колькі гэта рублёў на месяц?
 На які тэрмін вы аформілі падпіску?
 Колькі асобнікаў і якой газэты вы атрымліваеце на тыдзень?
 У якія дні выходзіць газэта (часопіс)?

5. Перакладзіце ў беларускую мову.

- а) Привет из Менска!
Почти все дела уладил, осталось провести две встречи. Рассчитываю вернуться 31 января.
Никита.
- б) Приветствую вас!
У меня все нормально. Не повезло с погодой, здесь бесконечные дожди. Скучаю о вас. Увидимся через две недели. Знакомый ваш, Мартин, передает привет вам.
До свидания, Андрей.
- в) Здравствуйте, Екатерина Васильевна!
Приеду поездом «Менск-Прага» во вторник вечером. Встречайте.
Максим.
- г) Привет!
Не волнуйтесь, у меня все хорошо. Задержусь еще на пару дней. Передайте Ирине, что в понедельник утром уже буду дома.
Аркадий.

Ясь распавядае

Я вярнуўся з дарогі, і толькі тады ўспомніў пра званок да Юркі. Дакляраваў, што пазваню, ды забыўся, а ён недзе чакае. Зараз жа патэлефаную яму на працу. На другім канцы проваду не чуваць ані Юркі, ані яго супрацоўніка. Вось нарэшце:

- Слухаю, Лапі/цкі пры тэлефоне.
- Прабачце, мне патрэбен спадар Будава/й.
- Які нумар вы набралі?
- 704-13-69.
- Не, вы памыліліся адной лічбай. Гэта нумар: 704-14-69.

Ня ведаю, хто памыліўся, ці я, ці тэлефон, а ўсё ж я званю зноў. Цяпер — занята. Званю кожную чвэрць гадзіны, і ўсё марна. Толькі а 10 гадзіне з палёгкай пачуў Юркаў голас:

- Алё?
- Прывітаньне, Юрка!
- Ясь? Здароў! Цэлае раньне чакаю. Дзе ты прапаў?
- Здароў, здароў! Ты чакаў, а тэлефон увесь час быў заняты. Значыцца, так...

Практыкуйцеся

6. Скажыце ТАК альбо НЕ.

Ясь тэлефанаваў з другога горада.
Ясь дакляраваў, што патэлефануе.
Ясь тэлефанаваў сябру дамоў.
Ён дазваніўся адразу ж.
Ён набраў нумар 704-13-69.
Ясь кінуў тэлефанаваць.
Ясь так і не дазваніўся да свайго сябра.
Ён тэлефанаваў раз-пораз.
Сябра ўшчуваў Яся.
Сябра не чакаў ягонага званка.

7. Складзіце па-беларуску ліст, паштоўку ці віншаваньне да сваякоў, сяброў, дзелаваых партнёраў.

Перад сьвятам у маёй паштовай скрынцы поўна рознай карэспандэнцыі. Вось і на гэты раз адуюль прыйшлі лісты, паштоўкі, тэлеграмы. Я таксама павіншую сваіх сяброў, сваякоў, прыязнікаў.

I.

Любыя мае сябры!

У Новым годзе зычу вам росквіту ды ўсякіх посьпехаў. Хай шчасьціць вам!*

Ваш Яська.

*Пусть вам сопутствует удача!

II.

Шаноўны пане Каліноўскі!

Дазвольце шчыра падзякаваць Вам за віншаваньне зь дзесяцігодзьдзем нашай суполкі. Вашая ўвага вельмі дарагая для нас. Дзякуй Вам.

З павагай. Ясь.

III.

Дарагі Пётра!

Віншую цябе й тваіх блізкіх зь сьвятам Божага нараджэньня. Жадаю шчасьця ў новым годзе, творчага росту. Ды не забывайся, што чым больш расьцеш, тым ніжэй мусіш апускаць галаву перад Творцам усяго.

Яська.

IV.

Добры дзень, мае дарагія!

Цешуся з прычыны магчымасьці* хутка быць у вас. Прыеду якраз на Каляды. Да прыемнага пабачаньня!

Ясь.

*рад возможности

V.

Прывітаньне!

Дружа Іване, даўно зьбіраюся наведаць цябе, ды ніяк не пускаюць розныя штодзённыя клопаты. Хачу расказаць табе пра сваё жыцьцё-быцьцё, але што ў пісьме...

Кароткія і простыя размовы
(чытайце ўголос)

— Пачакай, я апушчу пісьмо. Дзе тут паштовая скрынка?

— Вунь там, зь левага боку пры выйсьці.

— Подожди, я опущу письмо. Где здесь почтовый ящик?

— Вон там, с левой стороны возле выхода.

— Спадарыня, штосьці я не магу знайсьці, дзе тут афармляюць пачкі?

— Пры вакенцы справа адпраўляюць каштоўныя лісты. Далей — бандэролі. А пачкі прымаюць вунь каля таго вакенца з таблічкаю «Прыём пачкоў».

— Так, бачу, бачу. Дзякуй!

— Калі ласка.

— Девушка, что-то я не могу найти, где здесь оформляют посылки?

— У окошка справа отправляют ценные письма. Дальше — бандероли. А посылки принимают там у окошка с табличкой «Приём посылок».

— Да, вижу, вижу. Спасибо!

— Пожалуйста.

<p>— Добры дзень. Маё прозьвішча Карпіцкі. Я хацеў бы пагаварыць з доктарам Яцэвічам.</p> <p>— Якое ў вас пытаньне?</p> <p>— Доктар прызначыў мне прыём ў сераду на 15 гадзінаў, але мне ніяк не выпадае. Можа доктар перанясе мой прыём на іншы дзень?</p> <p>— Пачакайце, калі ласка, я зараз перадам яму слухаўку.</p>	<p>— Здравствуйте. Мая фамилия Карпицкий. Я хотел бы поговорить с доктором Яцевичем.</p> <p>— По какому вопросу?</p> <p>— Доктор назначил мне приём в среду на 15 часов, но у меня никак не получается. Может доктор перенесёт мой приём на другой день?</p> <p>— Подождите, пожалуйста, я сейчас передам ему трубку.</p>
<p>— Добры дзень.</p> <p>— Добры дзень. Я з пошты. На ймя Бобрыка Антона Віктаравіча прыйшла каштоўная бандэроль.</p> <p>— Гэта я.</p> <p>— Вось квіток, запішыце свае пашпартныя даныя і расьпішыцеся вась тут, проці гэтай пазнакі, што вы атрымалі.</p> <p>— Зразумеў. Вось, калі ласка.</p> <p>— Вазьміце сваю бандэроль. Да пабачэньня.</p> <p>— Дзякуй. Да пабачэньня.</p>	<p>— Здравствуйте.</p> <p>— Здравствуйте. Я с почты. На имя Бобрика Антона Викторовича пришла ценная бандероль.</p> <p>— Это я.</p> <p>— Вот квитанция, запишите свои паспортные данные и распишитесь в получении вот тут, напротив этой отметки.</p> <p>— Понял. Вот, пожалуйста.</p> <p>— Возьмите свою бандероль. До свидания.</p> <p>— Спасибо. До свидания.</p>
<p>— Васіль, ці глядзеў ты сёньня пошту?</p> <p>— Глядзеў. Сёньня пошта ў нас багатая. Скрынка аж трашчыць.</p> <p>— Ну й што там ёсьцека?</p> <p>— Газэты, рэкламны дадатак, часопіс для малой. Ну, а для цябе, Юлька, ліст з Таліну. Гэта ўжо, напэўна, ад твайго сябра. Та/нчыць будзеш?</p> <p>— Адчапіся! Давай мне ліст!</p>	<p>— Вася, ты смотрел сегодня почту?</p> <p>— Смотрел. Сегодня почта богатая. Ящик трещит.</p> <p>— Ну и что там есть?</p> <p>— Газеты, рекламное приложение, журнал для ребёнка. Ну, а для тебя, Юлька, письмо из Таллина. Это уже, наверное, от твоего дружка. Танцевать будешь?</p> <p>— Отстань! Дай мне письмо!</p>

Майстры слова гавораць

Вось ідзе пошта

(урывак пададзены з захаваньнем аўтарскага правапісу)

I

Ты кінуў ліст у паштовую скрынку ды пайшоў сваёй дарогай. А ў скрынцы тымчасам загаварылі:

— Ой, хто там яшчэ!?! Тут і так ужо няма месца.

— Дармо. Як-небудзь зьмесьцімся. Перад сьвятам заўсёды такая цесната. Мне недалёка, у Гомель, а вам?

— Я ў Пінск.

— А мне ў Кіеў.

- Я ў Горадзен.
— А я паветранай поштай аж у Канаду, у Таронта.
— Каму куды. А мне ў вёску Прусінава. Унучка бабулю віншуе са сьвятам.
— А я ня ведаю, куды паеду. Мой гаспадар «забу́дзька», забыўся горад на канвэрце напісаць. І свайго адрыву ня даў. Куды ж мне цяпер?
— Куды? Хе-хе. Ведама куды — у кошык.
— Ай-яй-яй! А на мяне там чакаюць, хвалююцца...
— А на мяне марку забыліся наклеіць. Што са мною будзе?
— Нічога. Вас даставяць «даплатны́м». І ўсё.
— Скажэце, а калі нумар дому не напісаны на канвэрце, як жа яго знойдуць? Я так баюся загінуць.
— Знойдуць, не хвалойцеся... Праз адрывны стол. Толькі да сьвята наўдачу ці трапіце вы на месца...

II

Каля ходзішча спыніўся маленькі аўтамабіль. На ім напіс — СУВЯЗЬ. З машыны выйшаў чалавек, падыйшоў да паштовае скрынкі, падставіў мяшок. Пстрык! Пстрык! — і лісты ў мяшку. Шаснаццаць такіх машынаў снуюць па ўсім Менску, выбіраюць пошту тры разы на дзень. Ніводнае скрынкі не прапусьцяць.

У мяшку сустрэліся лісты з розных скрынак. Ізноў пачалася гутарка:

- Куды гэта нас павезьлі, ня ведаеце?
— Ведама куды, на Галоўную пошту.
— Стой! Прыехалі!
— Выгружай!

І мяшкі зь лістамі паймчаліся па йстужцы транспартэра ў будынак. Іх падхапляюць і на ліфце падаюць на трэйці паверх. Там мяшкі адкрываюць і вытрасаюць зь іх усё на стол. Тысячы, дзесяткі тысячаў лістоў, паштовак, бандэроляў... усё трэба разабраць і своєчасова адправіць.

Як-жа з гэтым дадуць ра́ды паштавікі?

Ім памагаюць машыны. Разабраныя лісты трапляюць у штэмплявальную машыну. Што яна робіць? Пагашае маркі ды ставіць штамп. На штампі паказаныя дата, месяц, год, гадзіна, калі ліст надыйшоў. Хутка як маланка штампіуе машына лісты ды скідае ў скрынкі. Раз-раз-раз-раз!.. 18 тысячаў лістоў за гадзіну!

- Ох, галава хадуном! Нічога ўжо не разумею. Дзе мы? Куды мы цяпер?..
— Трымаймся разам.

Куды ўжо там разам! Поўныя скрынкі лістоў зьяжджаюць разам па транспартэры ўніз ды трапляюць у сартавальню. Тут дзяўчаты-сартавальніцы хутка-хутка разьбіраюць лісты ды раскладаюць па клетках пэўных маршрутаў. Адсюль іх возьмуць, ізноў запячатаюць у мяшкі ды павязуць — адныя на вакзал, другія — на аэрапорт. Пагрузяць у паштовыя вагоны ці ў самалёты ды... Ту-ту-у-у! Паехалі. Шчасьлівае вам дарогі! Вясёлага сьвята!

(Валентына Пашкевіч)